

Hoekje van de Tema Tieker (42)

Johann Vandenhaute

T.T. was op 1 december 2018 in betere oorden, namelijk in Bangkok. Daar liep een internationale tentoonstelling en werden eveneens verschillende lezingen, of seminaries genoemd, gehouden. De voorzitter van de FIP-Commissie Thematische Filatelie, de heer Peter Suhadolc, hield die dag verschillende lezingen. In dit artikel wil ik een lezing "overlappingsen in verzamelingen" als bron gebruiken. De lezing werd ook integraal op de website www.fipthematicphilately.org gepost.

Het overlappen van materiaal is een zeer veel voorkomende praktijk die voornamelijk gebruikt wordt om de ruimte op een blad zo nuttig mogelijk te gebruiken en zoveel mogelijk materiaal te laten zien. Het helpt om het verhaal homogener te maken en - hoe raar het ook klinkt - de presentatie meer aantrekkelijk te maken. Laten we dit fenomeen eens van nader bekijken en vooral goed luisteren wat Peter Suhadolc, tevens internationaal jurylid, hierover als raad meegaf.

De meest cruciale vragen die in dit artikel worden gesteld, zijn:

- Is overlapping van materiaal toegestaan?
- Zijn er gevallen waarin het niet is toegestaan?

Eenvoudig beantwoord:

- Is overlappend materiaal toegestaan? **JA!**
- Zijn er gevallen waarin het niet is toegestaan? **IN DE MEESTE GEVALLEN!**

Deze antwoorden zijn verrassend en misschien heel tegenstrijdig. Daarom is het goed om eerst eens in de reglementen te duiken.

Laten we beginnen met te kijken wat in de bijzondere richtlijnen werd opgesteld met betrekking tot het beoordelen van tentoonstellingsverzamelingen.

In onderdeel 4.2.2. Filatelistische kennis, en daaraan verbonden persoonlijke studie en onderzoek, staat: "De volledige toepassing van de postale filatelistische regels heeft bijvoorbeeld betrekking op de aanwezigheid van stukken die door hun staat en kenmerken niet verzamelwaardig zijn (b.v. verknipte postzegels of postwaardestukken, ongeschikte maximumkaarten)."

Deze zeer banale regel is goed gekend bij de thematische verzamelaar waarin logischerwijs wordt aangegeven dat je een postzegel, postzegelblokje of postwaardestuk niet kan verknippen tot enkel het visuele deel. Dat wil ook zeggen dat deze niet mogen geplooid worden en dat er enkel met een venster of uitsparing in het blad kan gechooid worden. Als je die lijn doortrekt, betekent het ook dat er niet mag overlapt worden door andere postale elementen.

Voorbeeld 1:
Een blokje overlapt een postwaardestuk.

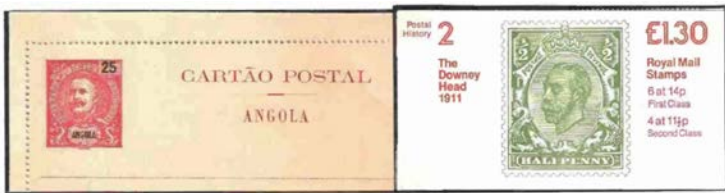
In de richtlijnen die nog moeten goedgekeurd worden (dat was voorzien in INDONESIA 2020) is dit duidelijker gesteld: "Poststukken (zoals postzegels, postwaardestukken, proeven, ontwerpen, etc.) moeten in hun geheel worden getoond".

Overlappingsen (d.w.z. visueel gesneden) zijn dus uit den boze. Het niet respecteren van deze regel kan leiden tot een aftrek van punten voor het criterium "filatelistische kennis".

Laten we enkele voorbeelden van overlapping tonen die we in menige verzameling vinden.

Voorbeeld 2:
Een frankermachinestempel overlapt een postwaardestuk.

Voorbeeld 3:
Een postzegelboekje overlapt een postwaardestuk.

Voorbeeld 4:
Een postwaardestuk overlapt een ander postwaardestuk.

Voorbeeld 5:
Een rode machinestempel overlapt een postwaardestuk.

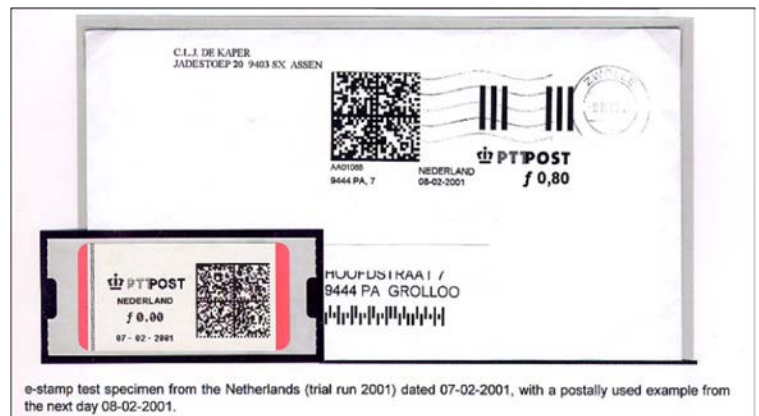
Welke overlappingsen zijn dan wel toegestaan?

We kunnen twee gevallen vinden waarin overlapping is toegestaan.

1. Overlap is toegestaan voor een deel van de envelop (en dus niet bij een postwaardestuk) zonder postelementen, posttekens of etiketten. In vele gevallen kan het zelfs vermeden worden door het achter een uitsparing te plaatsen, maar bij voorkeur wordt de omslag volledig getoond.

De frankerestempel kan ook in een venster getoond worden. Dan zou de poststempel "Mit Luftpost ab New York" gedeeltelijk zichtbaar zijn. De tentoonsteller wenst het toch te laten zien en overlapt deels de omslag.

Het ATM-vignet overlapt een kaart met ATM-label (dat in een venster ook getoond had kunnen worden).

2. Overlap is toegestaan en correct wanneer er verschillende varianten van volledige postwaardestukken getoond worden en wanneer de variëteiten zichtbaar blijven.

Belangrijk om weten is dat in de richtlijnen staat: "Overlap is toegestaan om variëteiten te tonen op postwaardestukken als het gedeelte met de variëteit duidelijk zichtbaar is".

Er volgen nu enkele voorbeelden.

2.2 Cultivation, the art of harvesting and treatment harvested at multiple times

◀ 4-line red overprint Ghana Independence 09 March 1957

Aerogramme (Ghana) issued 06.03.1957, blue paper watermark "T" no gum on flap.

BY AIR MAIL
AÉROGRAMME
AIR LETTER

6d

BY AIR MAIL
AÉROGRAMME
AIR LETTER

NATIONAL EMPLOYMENT
INFORMATION SERVICE
1020 Broad Street

PODPA,
SCHOOL OF ACCOUNTANCY,
BERMOUTH STREET,
LONDON, W.C.2.

Pods are harvested several times during the season because they do not all ripen at once.

▲ Aerogramme same as above; with Seal type double handstamp overprint GHANA diagonal handstamp 31mm

The ripe pods are judged by their color differences from the near-ripe.

BY AIR MAIL
AÉROGRAMME
AIR LETTER

6d

AN AIR LETTER SHOULD NOT CONTAIN ANY ENCLOSURES IF IT DOES IT WILL BE SUB-MARKED OR SENT BY ORDINARY MAIL

▲ Aerogramme issued 03.07.57, 6d black and orange with QER in oval; admonitory text on reverse panel in 3 lines

▲ Aerogramme issued 06.03.57, blue overlay on white paper except space with simulated perforations for stamp imprint. Admonitory text on reverse panel in 2 lines.

2.2 Cultivation, the art of harvesting and treatment a lot of manpower needed

BY AIR MAIL
AÉROGRAMME
AIR LETTER

6d

IF ANYTHING IS ENCLOSED THIS LETTER WILL BE SENT BY ORDINARY MAIL

SPECIMEN

Aerogramme (Gold Coast) issued 09.11.53; red print and perfor. SPECIMEN 6d farmer, black and orange. Blue overlay on white paper watermark "F". Text under "AIR LETTER" in 4 lines.

This harvesting process has not changed over the years.

BY AIR MAIL
AÉROGRAMME
AIR LETTER

6d

IF ANYTHING IS ENCLOSED THIS LETTER MAY BE SENT BY ORDINARY MAIL

C. B. T. Koomar,
P.O. Box 654,
Kumasi,
G.C.W.A.

▲ Aerogramme issued 24.10.55, 6d black and orange with QER in oval; blue overlay on white paper no watermark. Admonitory text now on reverse in 2 lines.

BY AIR MAIL
AÉROGRAMME
AIR LETTER

6d

THE NATIONAL EMPLOYMENT INFORMATION SERVICE

1020 B

▲ Aerogramme issued 03.07.56; 6d black and orange with QER in oval; blue paper watermark "T" admonitory text on reverse in 3 lines. Double handstamps overprint GHANA (31 mm) after independence 06.03.1957 (unlisted).

2.2 Cultivation, the art of harvesting and treatment a lot of manpower needed

BY AIR MAIL
AIR LETTER

IF ANYTHING IS ENCLOSED THIS LETTER WILL BE SENT BY ORDINARY MAIL

6d

Cocoa farmer: orange-black George VI issue.

Harvesting the pods requires a lot of skilled manpower and depends on the performance of the farm.

▲ Specimen aerogramme (Gold Coast) issued 01.07.48; 6d orange in opening 24 mm; AIR LETTER is 38mm long

SPECIMEN

BY AIR MAIL
AIR LETTER

IF ANYTHING IS ENCLOSED THIS LETTER WILL BE SENT BY ORDINARY MAIL

6d

R. O. ZLAMAL
L. NOLLER
MARIJA ELLEKSTR.
MERZJUSCH AN
S. TIAK AUSTRIA

▲ Aerogramme issued 24.05.50; 6d orange in opening 25.5 mm; text AIR LETTER is 37mm long; under 3-line admonitory text

BY AIR MAIL
AIR LETTER

IF ANYTHING IS ENCLOSED THIS LETTER WILL BE SENT BY ORDINARY MAIL

6d

SAVE IN THE POST OFFICE SAVINGS BANK

Mr. Hermann Rehn,
Bismarckstrasse, 5,
Düsseldorf 4

▲ Aerogramme issued 08.11.52; 6d orange; new 4-line admonitory text under AIR LETTER and no black line

3 bladzijden met 10 varianten van aerogrammen uit Goudkust (vandaag Ghana genoemd). De aerogrammen met ingedrukte postzegel met beeltenis 'de cacao-plukker' hebben naast de 3 verschillende uitgiften van de postzegel ook enkele verschillende lay-out kenmerken en overdrukken. Deze studie is slechts een onderdeel van een verzameling met tientallen verschillende overdrukken.

BY AIR MAIL
AÉROGRAMME
AIR LETTER

6d

GOLD COAST
Ghana Independence 09 March 1957
COCOA FARMER

6d

6.3 Mountaineering's first steps

The abbot Murith, of St. Bernard abbey, who climbed Mont Velan (3765m) in 1779...

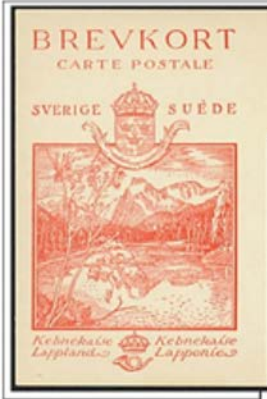
... was the first scientist to venture to the mountains with a geological hammer.

In the wake of the first important ascents, also scientists start to explore the unknown mountain world ...

1938 photoessay with king Edward portrait, the issued stamp with the George one.

Scientists start to cross and explore also glaciers.

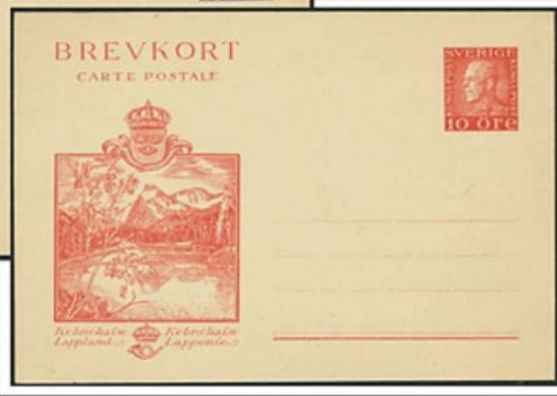
The French explorer and glaciologist Charles Rabot is the first to cross the peak glacier and conquer Kebnekaise, Sweden's tallest peak, in 1883.

In 1803 Agassiz and Desor spend several weeks on the Aar glacier...

... to study glacier movements.

Sweden 1929 colour proofs with unaccepted 10 öre denomination. Less than three colour proofs of each lilac (middle) and red (right) colours of the accepted design depicting the mountain of "Kebnekaise" are recorded. The final production was with 15 öre denomination imprint (left), postcard rate from 1.10.1925 until 30.6.1936 to foreign destinations. The proofs indicate an intended initial usage for domestic postcard rate (10 öre). The view with the Kebnekaise is the ONLY view (out of 20 issued) existing with proofs of this type. Postcards commercially used from 26.3.1929 until 30.6.1936.

3 proefdrukken van een postwaardestuk met onuitgegeven 10 öre uit Zweden

3. De overlapping van een envelop door een telegram, een postogram, een airgraph, een V-mail, die ingesloten is in de aangeboden envelop, is ook toegestaan.

E-mail type US31 expédié le 26.01.1943 de l'APO 887 et enveloppe de distribution en franchise de New York du 5.02.1943 pour Middle River

Het middenpaneel met het Lam Gods
Het best gekende deel in het onderste middenpaneel zijn cirkelgewijs personen gegroepeerd die het Lam aanbidden. In dit paneel past men niet het precieze Italiaanse lijnperspectief toe, maar het atmosferisch perspectief, waarbij ruimtesuggestie ontstaat door de kleur, vorm en textuur dicht bij de horizon gelijkmatig te vervagen.

Postogram: Detail onderste middenpaneel aanbidding van het Lam.

In het midden van de weide is een altaar opgericht waarop een lam staat. Uit zijn borst vloeit bloed in een kalk.

Overlappende problemen vermijden

Veel thematische verzamelaars weten dat overlappende niet gewenst zijn en het houdt hen soms goed bezig om teksten en materiaal zo te schikken dat een overlapping vermeden wordt. Als het verhaal over meerdere bladzijden wordt getoond, kan je de overlappende elementen gemakkelijker verdelen over een of meerdere bladzijden.

Als dit niet mogelijk is, kan je eventueel uitwijken naar een groter formaat van bladen, maar hierover hebben we al eerder de voor- en nadelen gemeld. Een keuze maken in wat we tonen of zelfs bij aankoop kan in sommige gevallen nuttiger zijn. Iedere thematische verzamelaar kampt met een of meerdere keuzeproblemen.

Bronnen:

Presentatie (MS PowerPoint), Bangkok 1 december 2019, FIP Seminar door Peter Suhadolc; gebaseerd op Engelse vertaling van Chinees artikel over overlapping van Wang Zhigang. Hij schreef het artikel nadat hij gewezen werd op de vele overlappende die in de thematische verzamelingen in Lanzhou te zien waren (China, september 2018).

Afbeeldingen uit verzamelingen:

- 'The Conquest of the Unprofitable World. A History of Mountaineering' – Peter Suhadolc
- 'Les cetaces fictions et réalités' – Bernard Peters
- 'Van Abacus to Internet' – Wobbe Veghter
- Eigen verzamelingen Chocolate – Van Eyck (<http://www.vandenhoute.net>)
- Chinese voorbeelden – onbekend

OVERLAPPING OF MATERIAL IN THEMATIC EXHIBITS

FIP Seminar

Bangkok, December 1, 2018

Peter Suhadolc